

Tori valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsus

Esitasite Terviseameti lääne regionaalosakonnale (ametile) tutvumiseks ja ettepanekute tegemiseks Tori valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Vabariigi Valitsuse 12.01.2017 määruse nr 6 "Are valla, Sauga valla, Sindi linna ja Tori valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3.04.1995 määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmine” alusel moodustus 11.11.2017. a uutes piirides Tori vald. Tori valla üldplaneeringu eesmärgiks on kogu valla territooriumi tasakaalustatud ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste ning ehitustingimuste määratlemine, maa- ja veeladele otstarbekaima ja jätkusuutliku kasutusviisi leidmine arvestades olemasolevate ja perspektiivsete ressursside parimat kasutusviisi ning planeerimiseaduse §-s 75 sätestatud ülesannete lahendamine. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse seoseid valla lähiümbrusega (naaberomavalitsustega), et tagada sidusate võrgustike (taristud, roheline võrgustik jm) toimimine. Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõtjude strateegiline hindamine (KSH), mille tulemusi arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

Keskkonnamõtjude strateegilisel hindamisel lähtutakse Tori valla üldplaneeringus käsitletavatest valdkondadest ja nende üldistustasemest ning eelkõige hinnatakse nende valdkondadega seonduvaid mõjusid, mis lahendatakse üldplaneeringu koostamise käigus (alade juhtotstarvete ja tingimuste määratlemine või täpsustamine, nt rohevõrgustiku alade ja väärtuslike maastike piiride ja kasutamistingimuste täpsustamine, maakasutuse ja selle tingimuste seadmine, ehituskeeluvööndi täpsustamine jne). KSH olulisimaks eesmärgiks on planeeringu koostamisel leida sellised lahendused, mille puhul oleks võimalik vältida või maksimaalselt vähendada ebasoodsat mõju inimese tervisele, elukeskkonnale ja looduskeskkonnale.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud esitatud Tori valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega planeeringus arvestada:

• Joogivee kvaliteet.

Nii olemasolevate asustuspiirkondade kui ka uute planeerimisel tuleks arvestada joogivee ressursi olemasolu ja joogivee kvaliteedi nõuetega. Inimese tervise kaitseks, on vajalik tagada kvaliteetne joogivesi, nõuetekohane reoveekäitlus ning vajadusel rakendada meetmeid joogivee kvaliteedi parandamiseks.

Hajaasustuses toimib veevarustus enamasti individuaalsetest salv- või puurkaevudest. Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena.

• Supluskohad.

Kui piirkonnas asuvad veekogud, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks, siis supluskohad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.10.2019 määruse nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendataks seisu- ja vooluveekogude seisundit.

LÄÄNE REGIONAALOSAKOND

● Mürä- ja saastetundlikud objektid

Välisõhus levivat mürä reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja mürä normtasemed on määratud sama seaduse § 56 lõike 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrusega nr 71 „Välisõhus leviva mürä normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” (KeM määrus nr 71). Planeeringus arvestada olemasolevate ja planeeritavate maanteed ning raudteedega, tootishoonetega, paigutades mürä- ja saastetundlikud objektid (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) neist piisavalt kaugele, tagamaks KeM määruses nr 71 toodud normtasemetele vastavus. Elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ei tohi müratasemed ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 „Mürä normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” kehtestatud normtasemeid.

● Tootmistevõime negatiivsed mõjud

Varasemale kogemusele tuginedes juhib amet tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud mürä ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmistevõime mürä on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Mürä muutlik iseloom võib müräallika lähipiirkonnas elavatele inimestele põhjustada häiringuid ka siis, kui tööstusmürä vastab KeM määruses nr 71 toodud normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistevõimega.

Elamu- ja tootmisala vahele rajatav puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu mürä suhtes mittetundlike hoonete ala, kuid tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana mürä vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Mürä vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks mürä leevendava efekti tagamiseks olema vähemalt 30-50 meetri laiune.

● Radoon

Elamutes ning ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Aladel, kus on teada, et radoonisisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m³), tuleb elamute, olme- ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimisel eelnevalt teha detailsemad radoonialased uuringud. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud. Seega võib madala radooniriskiga piirkonnas esineda kõrge radoonitasemega alasid. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2017 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“).

● Valgusreostus

Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

● Kaitsevööndid

Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovib amet lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, raudteed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Kallaste
menetlusgrupi juht